

KUTSESTANDARD

Raudteeliikluskorraldaja, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Raudteeliikluskorraldaja, tase 4	4

Võimalikud osakutsed ja nimetused kutsetunnistusel	
Osakutse nimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Pöörmete teenindaja, tase 2	2

A-osa

KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Raudteeliikluskorraldaja, tase 4 korraldab ainuisikuliselt raudteeliiklust üksikus rongiliikluse jaamas või oma tööpiirkonnas tagades ohutu rongiliikluse. Töö hõlmab raudteeliiklusega seotud informatsiooni vahetamist ning dokumentide ja aruannete täitmist. 4. taseme raudteeliikluskorraldaja töötab erinevates, sh ettearvamatutes tööolukordades. Pidevalt tuleb suhelda raudteel töötavate töötajatega. Kutse sisaldab osakutset pöörmeseadja (kurbelist). Töö toimub peamiselt siseruumides, vajaduse korral ka välitingimustes. Töö on graafikupõhine ja vahetustega, mis eeldab töötamist ka öisel ajal, puhkepäevadel ja riiklikel pühadel. Võimalikud ohutegurid on magnetvälja ja ioniseeriva kiirguse mõju töötamisel juhtimis- ja sideseadmetega. Töö on pingeline ja intensiivne sh psühho-emotsionaalne (pikaajaline üksi töötamine). Põhilised töövahendid on liiklusjuhtimissüsteemi seadmed, sideseadmed, tööalased arvutiprogrammid jm liikluskorralduslikud vahendid. Raudtee on kõrgendatud ohuga valdkond, kus ohutuse tagamiseks tuleb täpselt järgida ohutusnõudeid. Raudteeliikluse kutseala kõrgema taseme kutsed: Raudteeliikluskorraldaja, tase 5 Raudteeliikluskorraldaja, tase 6
A.2 Tööosad A.2.1. Valvekorra vastuvõtmine ja üleandmine A.2.2. Rongide vastuvõtmine, saatmine ja läbilaskmine A.2.3. Manöövr töö A.2.4. Pöörmete teenindamine ja korrashoid A.2.5 Raudteeliikluse korraldamine raudteetaristu korrashoiutööde ajal A.2.6. Tegutsemine ohu- ja ebastandardsetes olukorras A.2.7. Dokumenteerimine
Valitavad tööosad A.2.8. Automaatblokeeringuga liin A.2.9. Poolautomaatblokeeringuga liin A.2.10. Kombineeritud teeblokeeringuga liin A.2.11. Ühe veovahendiga liin A.2.12. Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemiga liin (ERTMS)

A.3 Kutsealane ettevalmistus

Tavaliselt töötavad 4. taseme raudteeliikluskorraldajatenä inimesed, kellel on vähemalt keskharidus ja kelle kutseoskused on omandanud praktilise töö käigus vähemalt samal kutsetasemel kogenud raudteeliikluskorraldaja juhendamisel.

A.4 Enamlevinud ametinimetused

Jaamakorraldaja, piirkonna liikluskorraldaja, liikluskorraldaja, manöövridispetšer. Osakutse pöörmeseadja, kurbelist

A.5 Reguleerimisviisid kutsealal tegutsemiseks

Raudteeliikluskorraldaja töö ja tervisenõuded on reguleeritud raudteeseadusega. Raudteeliikluskorraldajal peab olema tööks vastav pädevus, mida tõendab kutsetunnistus.

A.6 Tulevikuoskused

Suureneb vajadus protsesside juhtimise ja paremate digioskuste järele, eriti diagnostika- ja liiklusjuhtimissüsteemide kasutamisel. Üha olulisem on omandada teadmisi Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) põhikomponentidest, Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ETCS) tasemetest (1-3) ning GSM-R või FRMCS kommunikatsioonitehnoloogiatest.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Raudteeliikluskorraldaja, tase 4 kutse koosneb üldoskustest, kohustuslikest ja valitavatest kompetentsidest. Taotlemisel on nõutav üldoskuste B.2, kohustuslike kompetentside B.3.1-B.3.7 ja vähemalt ühe valitava kompetentsi tõendamine valikust B.3.8-B.3.13.

Osakutse "Pöörmete teenindamine ja korrashoid" (pöörmeseadja, kurbelist) taotlemisel on nõutav üldoskuste ja kompetentsi B.3.4 tõendamine.

Kvalifikatsiooninõuded haridusele ja töökogemusele

Nõuded raudteeliikluskorraldaja, tase 4 kutse taotlemisel

1. Keskkharidus või eriala toetav 4. taseme kutseharidus
2. Eriala väljaõpe
3. Valitud kompetentsiga seotud tööpraktika

Nõuded osakutse pöörmete teenindaja, tase 2 taotlemisel

1. Tööks vajalikud isikuomadused, kutsestandard punkt A.5.
2. Põhiharidus, kutsealane ettevalmistus ja kahekuuline erialane väljaõpe

Nõuded raudtee liikluskorraldaja, tase 4 kutse taastõendamisel

1. Raudtee liikluskorraldaja, tase 4 kutse olemasolu, mille kehtivuse lõppemisest ei ole möödunud rohkem kui 1 aasta.
2. 1 aastane töökogemus 4. taseme liikluskorraldajana viimase 2 aasta jooksul.

Nõuded osakutse pöörmete teenindaja, tase 2 taastõendamisel

1. Raudtee liikluskorraldustöötaja, tase 2 kutsekvalifikatsiooni olemasolu, mille kehtivuse lõppemisest ei ole möödunud rohkem kui kaks aastat, kui taotletakse kutset uuesti samal spetsialiseerumisel.
2. Kutsealane ettevalmistus vastavalt kutsestandardi punktile A6.

Osakutse pöörmeseadja (kurbelist) – ei tohi iseseisvalt töötada, töötab liikluskorraldaja alluvuses.

Kutse andmise korraldus, sh kutset taotleja või taastõendava isiku esitatavad dokumendid ning kutse taotleja või taastõendaja kutsealase kompetentsuse hindamise viis ja vormid, on reguleeritud kutsete andmise korras.

B.2 Raudteeliikluskorraldaja, tase 4 üldoskused

Mõtlemisoskused

1. Hindab teavet ja kavandab tööks vajalikud sammud ning riskide ennetamise tegevused.
2. Märkab tavapäraseid probleeme, analüüsib nende põhjuseid ja pakub loogilisi lahendusi, suudab aru saada sündmuse ja oma tegevuse mõjust.

3. Seab oma tegevusele prioriteete, oskab eristada tähtsat vähemtähtsast

Enesejuhtimisoskused

1. Järgib tööd tehes juhiseid, valdkondlikke nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid, konventsioone jmt.
2. Kohaneb muutuvate tööoludega ja hoiab stabiilsust keerulistes olukordades.
3. Tuleb kaasa uuenduste ja muudatustega.
4. Hindab adekvaatselt oma vaimset ja füüsilist seisundit ning töövõimet.
5. Reguleerib oma emotsioone ja suhtub kolleegidesse lugupidaval
6. Rakendab igapäevaselt kutsealases täiendusõppes õpitut

Lävimisoskused

1. On avatud koostööle ja osaleb meeskonnatöös, teab ja täidab oma rolli meeskonnas.
2. osaleb erialastes aruteludes oma kompetentsuse piires, teeb ettepanekuid parendustegevusteks.
3. Jagab oma kogemusi ja töövõtteid kaastöötajatele.
4. Kasutab erialasel suhtlemisel eesti keelt.
5. Kasutab vastavalt töö spetsiifikale võõrkeelt (nt vene keelt).
6. Kasutab oma igapäevatöös arvutit infotööluse ja kommunikatsiooni osas iseseisva kasutaja tasemel (vt lisa 1).

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Valvekorra vastuvõtmine ja üleandmine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. Tutvub eelseisva töö korralduse ja ülesandega, rongide vastuvõtmist ja jaamavahele saatmist ning manöövrivõtteid käsitlevate juhistega, raudteeveeremi paigutusega vastuvõtu- ja saateteedel. 2. Kontrollib sissekannete alusel raudteeveeremi nõuetekohast kinnitust jaamateedel ning rongiliikluse olukorraga piirnevatel jaamavahedel; 3. Veendub sissekannete alusel, et turvaseadmed töötavad häireteta, on plommitud ja tema teenindada olevad pöörmed on töökorras; 4. Kontrollib liiklusjuhtimissüsteemide, turvangu- ja sideseadmete, hoiatuste programmide korrasolekut ja talitluse vastavust nõuetele. 5. Kontrollib, et tööks ettenähtud tööriistad, signaalvahendid ja inventar on töökohal olemas ja töökorras; 6. Tutvub rongiliiklusalase dokumentatsiooni sissekannetega, mis sätestavad rongiliikluse ja manöövrivõtte korralduse jaamas ning kehtivate hoiatustega. 7. Vahetab liikluskorralduslikku teavet eelneva vahetuse liikluskorraldajaga vahetu kontakti või sidevahendite teel.	
B.3.2 Rongide vastuvõtmine, saatmine ja läbilaskmine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Valmistab matka ja avab foorid vastavalt jaama tehnikorraldusaktis sätestatud korras. 2. Võtab rongi jaama vastu, saadab ja laseb läbi lubava või keelava signaalnäidu järgi 3. Peab arvestust juhtimisseadmete näitude järgi jaamateede hõivatuse kohta liiklusgraafikul või rongiliikluse raamatus. 4. jälgib ja kontrollib juhtimisseadmete kaudu jaamavahede, pöörmete, pöörmeipiirkondade, jaamateede ja fooride olukorda. 5. Edastab hoiatuse raudteeveeremi juhile või kontrollib selle kättesaamist süsteemi kaudu 6. Kontrollib rongi täiskoosseisus saabumist, juhtimisseadmete näitude alusel 7. Edastab rongiliikluse informatsiooni rongidispetšerile ja naaberjaama liikluskorraldajale. 8. Annab korralduse rongi käitlemisega seotud töötajatele kommertsülevaatuse ja tehnohoolde tegemiseks. 9. Piirab tee kommertsülevaatuse ja tehnohoolde tegemise ajaks või annab selleks korralduse rongi käitlemisega seotud töötajatele.	
B.3.3 Manöövrivõtte	EKR tase 4
Tegevusnäitajad	

1. Koostab manöövr töö plaani ja annab korraldusi manöövr töö tegemiseks 2. Koostab rongid vastavalt kaubarongide koosteplaanile. 3. Korraldab vagunite etteandmise laadimiseks, tühjendamiseks ja ära toomiseks pärast laadimist (tühjendamist) vastavalt lepingutes ja juhendites sätestatud korrale. 4. Tagab ohutu manöövr töö sh raudteeveeremi pidurkingadega kinnitamise ja pidurkingade eemaldamise raudteeveeremi alt vastavalt jaama tehnokorraldusaktile.	
B.3.4 Pöörmete teenindamine ja korrashoid	EKR tase 2
Tegevusnäitajad 1. Seab tsentralisatsioonist välja lülitatud või tsentraliseerimata elektriajamiga varustatud pööranguid matkaasendisse, kasutades selleks kurbli. 2. Puhastab pöörmed õigeaegselt lumest, jääst, liivast, mustusest ja prahist. 3. Teatab pöörmevigadest liikluskorraldajale.	
Teadmised 1. Pöörmed, nende ehitus ja korrashoiu nõuded (pöörme peamised osad, pöörmevead). 2. Raudteeliikluse korraldamise ja liiklusgraafiku põhimõtted. 3. Raudteeveeremile esitatavad nõuded, st raudteeveeremi seisukord, veose õige asetus lahtisel raudteeveeremil, veeremil ette nähtud signaalide olemasolu. 4. Raudteegabariidi üldmõisted. 5. Jaamateede skeemide koostamise põhimõtted. 6. Ohutusnõuded pöörmete seadmisel.	
B.3.5 Raudteeliikluse korraldamine raudteetaristu ehitus-, remont- ja korrashoiutööde ajal	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Saadab jaamavahele ja võtab jaama vastu töörongi taristuomaniku kehtestatud juhendi alusel. 2. Korraldab raudteeliiklust turvanguseadmete sõltuvusest väljalülitamise ning sõltuvusse lülitamise ajal taristuomaniku juhendi alusel. 3. Korraldab raudteeliiklust tee sulgemist ja seadmete väljalülitamist mittevajavate taristu korrashoiutööde ajal. 4. Annab korralduse pöörmete puhastamiseks pöörmepuhastajale. 5. Annab rongidispetšeriga kooskõlastatud loa tööde tegemiseks jaamas.	
B.3.6 Tegutsemine ohu- ja ebastandardsetes olukorras	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Tegutseb ohu- ja ebastandardsetes olukorras ning turvanguseadmete rikke korral vastavalt etteantud nõuetele 2. Signalisatsiooni- ja sidevahendite töö katkemisel tegutseb vastavalt etteantud protseduuridele. 3. Võtab vajadusel kasutusele meetmed rongide või raudteeveeremite erakorraliseks peatamiseks. 4. Tegutseb raudteeohutust mõjutava juhtumi (sh tulekahju, rööbastee rike) korral vastavalt etteantud protseduuridele. 5. Tegutseb nõuetekohaselt ohtliku veosega toimunud intsidendi korral ning võtab koheselt kasutusele meetmed õnnetusjuhtumi ärahoidmiseks.	
B.3.7 Dokumenteerimine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Täidab kirjalikul või digitaalselt rongiliiklusega seotud dokumente (nt raamatud, graafikud, load), järgides dokumenteerimise nõudeid. 2. Sisestab aruannete ja makettide koostamiseks vajalikud andmed infosüsteemi, lähtudes dokumenteerimise nõuetest.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

B.3.8 Automaatblokeeringuga liin	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta rongiliikluse automaatblokeeringuga varustatud liinil järgides ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid.	

2. Tegutseb automaatblokeeringu seadmete rikete korral vastavalt nõuetele. 3. Veendub rongi täiskoosseisus saabumises juhtimisseadmete näitude järgi	
B.3.9 Poolautomaatblokeeringuga liin	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta rongiliikluse poolautomaatblokeeringuga varustatud liinil järgides ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid. 2. Tegutseb poolautomaatblokeeringu seadmete rikete korral vastavalt nõuetele. 3. Kohtab ronge vastavalt signalisatsioonijuhendile jt reeglitele ning veendub rongi täiskoosseisus saabumises.	
B.3.10 Kombineeritud teeblokeeringuga liin	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta rongiliikluse kombineeritud teeblokeeringuga liinil järgides ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid. 2. Tegutseb kombineeritud teeblokeeringuga seadmete rikete korral vastavalt nõuetele. 3. Veendub rongi täiskoosseisus saabumises rattapaari loendurite kontrollnäidu alusel.	
B.3.11 Ühe veovahendiga liin	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta ühe veovahendiga liinil järgides ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid. 2. Veendub veovahendi täiskoosseisus naasmises rattapaari loendurite kontrollnäidu ja veeremijuhi info alusel.	
B.3.12 Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemiga liin (ERTMS)	EKR tase 4
1. Korraldab ohutu ja tõrgeteta rongiliikluse ERTMS-süsteemi kasutaval liinil, järgides kehtivaid ohutusstandardeid ja liikluskorralduse põhimõtteid. 2. Korraldab rongiliiklust, kasutades ETCS liiklusjuhtimissüsteeme, mis võimaldavad rongide liikumist reaajas jälgida, reguleerida ja optimeerida ning GSM-R või FRMCS sidesüsteeme. 3. Tagab sujuva ja katkestusteta liikluskorralduse ka GSM-R või FRMCS sidevõrgu häirete korral, rakendades vastavaid varuprotseduure ja manuaalseid liikluskorraldusmeetmeid	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.3.13 Raudteeliikluskorraldaja, tase 4 kutset läbiv kompetents	EKR tase 4
Tegevusnäitajad 1. Töötab läbi tehnilise dokumentatsiooni (seadmete kasutusjuhendid, tehnokorraldusaktid ja nende lisad) ning järgib neid järjepidevalt kogu tööprotsessi jooksul. 2. Juhindub raudteetranspordi töö ja liiklusega seotud regulatsioonidest (raudteeseadus, raudtee tehnikasutuseeskiri jm) ja normdokumentidest. 3. Käsitseb oskuslikult vajalikke töövahendeid ja seadmeid, järgides nende kasutusjuhendeid.	
Teadmised: 1. Ülevaade liiklusjuhtimissüsteemidest sh turvangu- ja sideseadmetest. 2. Veeremi liigid ja nõuded üldpõhimõtted, veeremit iseloomustavad näitajad. 3. Rongiliikluse juhtimise põhimõtted. 4. Esmaabi andmise põhimõtted. 5. Tööohutuse- ja töötervishoiu, sealhulgas ohuolukorras tegutsemise nõuded. 6. Jäätmekäitluse põhimõtted.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-22.12.2025-1.1/10k

2. Kutsestandardi koostajad	Andrus Koha, AS Eesti Raudtee Moonika Siniallik, Edelaraudtee AS Janika Tasane, AS Eesti Raudtee Tarmo Annus, AS Eesti Raudtee Gennady Tsyku, AS Enefit Power AS Sten Aavel, AS Rail Baltic Estonia OÜ Julia Žigalova, AS Eesti Raudtee Madis Kolli, AS Eesti Raudtee Magnus Roosma, Rail Baltic Estonia OÜ
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	34
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	22.12.2025
6. Kutsestandard kehtib kuni	31.12.2030
7. Kutsestandardi versiooni number	10
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	4323 Transpordivaldkonna kontoritöötajad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Traffic controller, EstQF Level 4
C.3 Lisad	
Lisa 1 Digipädevuste enesehindamise skaala	